

MIGRACE

východiska a výukové cíle

MIGRACE

východiska a výukové cíle

MIGRACE

Migrace je přirozeným rysem lidského chování, který úzce souvisí s propojeností našeho světa. Moderní lidé pochází z Afriky, odkud poprvé migrovali do celého světa zhruba před 120 000 lety. My všichni jsme jejich potomky.

Žáci chápou, že migrace je globální proces, který byl vždy charakteristickým rysem lidského (i zvířecího) chování. Vědí, že všichni lidé jsou potomky migrantů, včetně jejich rodiny a jich samotných.

PŘÍČINY MIGRACE

V některých případech je migrace věcí volby, lidé se rozhodnou migrovat např. za lepšími životními podmínkami, jindy jsou lidé nuceni migrovat např. kvůli válce či klimatickým změnám. Vlvy jako válka, chudoba nebo nedostatek služeb nutí lidi opustit zemi (tzv. **push faktory**). Naopak vlvy jako pracovní příležitosti, bezpečí, nízké riziko přírodních hrozeb či kvalitnější půda přitahují lidi do jiné země (tzv. **pull faktory**). Uprchlíci jsou kategorií osob zvláště definovanou a chráněnou mezinárodním právem. Jsou to lidé nacházející se mimo svoji zemi původu kvůli obavám z pronásledování, konfliktu, násilí nebo jiných okolností, které vážně narušily veřejný pořádek, kteří z tohoto důvodu potřebují „mezinárodní ochranu“.¹ Politické, sociální, environmentální a ekonomické faktory (např. diskriminace, nedostatek práce, ekonomická nerovnost mezi zeměmi) mohou zapříčinit vznik tzv. migračních proudů. 98 % obyvatel dnešních USA se sem přistěhovalo během posledních 500 let, zejména z ekonomických důvodů. Každý migrant má svůj příběh.

Žáci rozumí tomu, že existuje mnoho důvodů k migraci, vyjmenují několik hlavních *push* a *pull* faktorů. Žáci znají různé typy *migračních proudů*, popíší příklady politických, sociálních, environmentálních a ekonomických příčin migrace.

Žáci znají konkrétní příběhy některých přistěhovalců, vcítí se do jejich situace.

(NE)DOBROVOLNÁ MIGRACE

V průběhu historie jsme se mohli setkat jak s **dobrovolnými**, tak i nedobrovolnými (**násilnými** a „**vynucenými**“) migračními proudy. Transatlantický obchod s africkými otroky je příkladem vynucené migrace asi 12,5 milionů lidí.

Žáci rozumí charakteristikám dobrovolného a nedobrovolného (až nuceného) typu migrace. Popíší klíčové migrační proudy v průběhu historie, jako např. migrace z Afriky, migrace do Ameriky či transatlantický obchod s otroky.

VZTAH K HISTORII

Migrace v dnešní době je úzce spjata s **historickými událostmi**. Násilná evropská kolonizace části Asie a velké části Afriky a Ameriky během 15. až 20. století přešla ve 20. století v dobrovolnou migraci do Evropy. „Přišli jsme k vám, protože vy jste byli u nás.“ A. Sivanandan

Žáci chápou spojitost mezi historickými událostmi (dávnými i nedávnými) a současnou migrací a uvedou konkrétní příklady.

MIGRACE A KLIMATICKÁ ZMĚNA

Nerovnosti mezi zeměmi a klimatická změna jsou dvěma hlavními příčinami migrace. Klimatická změna má negativní dopad na země rozvoje světa a schopnost zdejších rodin zajistit si dostatek jídla a vhodné podmínky pro život. Někdy se stává, že se celá rodina zadluží, aby pomohla jednomu příbuznému emigrovat. Doufá, že vybraný člen rodiny splatí dluh a dále pošle domů obnos peněz, který pomůže rodině financovat základní potřeby jako zdravotní péči, školné nebo jídlo, což by si v opačném případě rodina nemohla dovolit.

Žáci chápou, že migrace z chudého globálního Jihu do zemí bohatého Severu je důsledkem nerovných podmínek ve světě. Vysvětlí spojitost mezi migrací a změnou klimatu.

PODOBY MIGRACE

Migrace probíhá **uvnitř státu nebo mezi státy**. V dnešní době největší mezinárodní migrační proudy zahrnují migraci z bohatých zemí Severu do jiných bohatých zemí a z chudších oblastí Jihu do jiných méně chudých oblastí (Sever - Sever, Jih - Jih). Většinou je migrace krátkodobá, přistěhovalci se po čase vrací do země, odkud pochází. Asi 258 milionů lidí žije v zemi, kde se nenarodili, což činí přibližně 3,6% světové populace (OSN 2017). „Nebýt migrace, celkový počet evropské populace by v letech 2000–2015 poklesl.“ (OSN 2017)

Žáci rozumí, že migrace je neustálý proces, který probíhá na lokální, státní a mezistátní úrovni, a uvedou konkrétní příklady. Popíšou globální migrační proudy, např. z Číny do afrických zemí nebo z jihovýchodu Asie na Střední východ.

DOPADY MIGRACE

Migrace představuje pro hostitelské země či komunity jak výzvy, tak příležitosti. Pro již zaběhnuté komunity může být obtížné přijmout mezi sebe lidi, kteří mají jiné zvyky, a mohou mít obavy, že toto soužití bude mít negativní vliv na jejich životy. Zejména hovoříme o obavách z „přelidnění“ a obavách z omezeného přístupu k pracovním místům a bydlení. Migranti přinášejí benefity jako více bohatství, pracovní síly nebo nové nápady, ovšem pro zemi původu může migrace znamenat také ztrátu schopných pracovníků. Na druhou stranu mohou emigranti do země svého původu posílat peníze na podporu svých rodin.

Žáci vysvětlí a uvedou příklady, jaké výzvy a příležitosti přináší migrace hostitelským komunitám. Žáci popíšou, jakým způsobem může kvůli migraci profitovat či strádat země původu, hlavně co se týká zemí rozvojových.

MIGRACE A ROZMANITOST

Výsledkem procesu migrace je vznik kulturně rozmanité společnosti. Lidé v takové společnosti dochází častěji k sebereflexi vlastního způsobu života a uvědomují si, co je diverzita.

Migrace dále vyvolává otázky ohledně toho, jak vnímáme „sebe“ a „**ty druhé**“. Migranti musí často čelit předsudkům a diskriminaci. Některé země se snaží předejít této diskriminaci a chránit lidská práva prostřednictvím zavedení nových zákonů o rasové rovnosti. Vlády využívají různých strategií, aby usnadnily **integraci** přistěhovaleckých komunit.

Žáci chápou, že migrace vyvolává otázky o tom, jak vnímáme „sebe“ a „ty druhé“.

MEDIÁLNÍ OBRAZ MIGRANTŮ

Migrace je kvůli svému kontroverznímu charakteru médií prezentována často emotivním způsobem. Neobjektivní popis migrantů a migrace jako takové může vést k rostoucímu napětí mezi komunitami, strachu z odlišnosti a vlně rasismu a diskriminace.

Žáci na příkladu migrace ukážou, jak jednotlivá média zobrazují stejné informace a jak mohou ovlivňovat veřejné mínění.

MIGRACE JAKO RISKANTNÍ PROCES

Migranti snadno podléhají vykořisťování překupníků, kteří na nich vydělávají. Pro mnoho překupníků není hlavní prioritou blahobyt migrantů, množství takových „obchodů“ končí smrtí migrantů. Výdělky z obchodování s lidmi činí 150 miliard dolarů ročně.

Žáci popíší, co je to **nelegální obchodování s lidmi**. Znají rizika, která migrantům hrozí ze strany překupníků, a služby, které překupníci nabízejí.

Pro více informací
navštivte:

- www.getupandgoals.cz
- www.getupandgoals.eu
- facebook.com/getupandgoalsCZ

- Materiál vznikl v rámci projektu Get up and Goals! za finanční podpory Evropské unie, z prostředků České rozvojové agentury v rámci zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Materiál nereprezentuje oficiální postoje Evropské unie ani dalších donorů, za jeho obsah zodpovídá zhotovitel ARPOK, o.p.s.

- Více se o nás dočtete na www.arpok.cz
ARPOK, o.p.s., U Botanické zahrady 828/4, 779 00 Olomouc

- Materiál vytvořil CISP

- ve spolupráci s Leeds Development Education Centre (LDEC)

- uvolněno pod svobodnou licencí CC-BY-SA

